

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної
роботи
30 серпня 2024 р.
Людмила БАЛДИЧ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Менеджмент
(назва освітньо-професійної програми)
галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація _____
(назва спеціалізації)
відділення економічне
(назва відділення)

Програму навчальної дисципліни ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА розроблено на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент», спеціальності 73 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої Вченою радою НУБіП України, протокол від 24 квітня 2024 року № 11

Розробники:

Конончук Оксана Миколаївна, викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Моцнюк Віта Юріївна, викладач економічних дисциплін, спеціаліст.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії економічних дисциплін

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії економічних дисциплін

27 серпня 2024 р.

(підпис)

Оксана КОНОНЧУК

(ініціали та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

27 серпня 2024 р.

Голова

(підпис)

Людмила БАЛДИЧ

(ініціали та прізвище)

© Оксана КОНОНЧУК, 2024

© Віта МОЦНЮК, 2024

© ВСП «РФК НУБіП України», 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	210
Кількість кредитів ECTS	7
Кількість змістових модулів	6
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	Курсова робота
Мова викладання	Українська
Форма контролю	Залік, іспит
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Форма навчання	денна форма навчання
Рік підготовки	2024-2025
Семестр	1,2
Аудиторні години:	120 год.
Лекційні заняття	70 год.
Семінарські заняття	38 год.
Практичні заняття	12 год.
Самостійна робота	90 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	6 год.
самостійної роботи студента –	3 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація виробництва» поєднує у собі декілька структурних виробних ланок, таких як: організація виробничих процесів на підприємстві, організація трудових процесів, організація обслуговування виробництва, організація випуску нової продукції та забезпечення її якості. Для забезпечення якості викладання такої дисципліни складено робочу програму з використанням міждисциплінарних зв'язків, зокрема з такими дисциплінами, як: Менеджмент, Економіка підприємства, Управління якістю, Управління трудовими ресурсами та ін.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів комплексу професійних знань з теоретичних основ і сучасного досвіду виробництва; усвідомлення сутності його понять та категорій; з'ясування змістовності проектно-технічної підготовки і виготовлення продукції; прищеплення ним практичних навичок системного аналізу виробничих процесів; набуття і закріплення умінь використання принципів, методів, способів та інструментів раціональної організації виробничих систем, а також сприяння розвитку дослідницьких і організаторських здібностей в підготовці організаційних проектів виробництва та ефективній їх реалізації.

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни: 1) ознайомлення з основними поняттями, характеристиками, функціями, роллю виробництва в ринковій економіці; 2) вивчення закономірностей функціонування та організації виробництва як теоретико-методологічної бази; 3) вивчення особливостей структури та принципових засад функціонування виробничих систем; 4) практичне засвоєння основ побудови виробничого процесу; 5) вивчення закономірностей розвитку та функціонування виробничого процесу в просторі і часі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- організаційні основи виробництва;
- виробничі системи та виробничі процеси;
- організацію трудових процесів і робочих місць;
- організацію виробничого процесу в просторі та часі;
- структуру допоміжних виробництв та обслуговуючих господарств;
- забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції;
- організаційне проектування виробничих систем.

вміти:

- визначати організаційні основи виробничих систем;
- виділяти принципи раціональної організації виробничого процесу;
- планувати виробничий процес;
- аналізувати організацію праці на підприємстві;
- розраховувати тривалість виробничого циклу простого процесу;
- аналізувати забезпечення виробництва технологічним оснащенням;
- контролювати якість та випробування продукції;
- діагностувати стан виробничої системи.

Очікувані результати навчання та сформовані компетентності:

Після вивчення дисципліни «Організація виробництва» у здобувачів освіти формуються такі **компетентності:**

Загальні (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (СК):

СК 1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності.

СК 4. Здатність управляти підрозділом і налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.

СК 5. Здатність формувати і демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників.

СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.

СК 12. Здатність до застосування різних форм і методів бухгалтерського обліку на сільськогосподарському підприємстві і проводити аналіз та оцінювання фінансово-господарської діяльності підприємства з метою прийняття управлінських рішень.

СК 13. Здатність до складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України, що передбачені для аграрних підприємств.

СК 14. Здатність організовувати і контролювати виконання виробничої програми, аналізувати існуючі процеси виробництва, проектувати сучасні ефективні процеси виробництва, уміння організовувати матеріально-технічне забезпечення виробничих процесів у сільському господарстві.

СК 15. Здатність визначати і виконувати професійні завдання із забезпечення та реалізації технологічних, виробничих та інноваційних процесів для прийняття управлінських рішень у підприємствах аграрної сфери.

СК 16. Здатність аналізувати вплив технологічних факторів і факторів зовнішнього середовища на процес зберігання та виробництва аграрної продукції, яка відповідає вимогам стандартів, що відображаються на фінансових результатах діяльності підприємства.

Результати навчання (РН):

РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 2. Використовувати різні форми і методи рухової активності для ведення здорового способу життя.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 4. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.

РН 5. Застосовувати сучасний інструментарій менеджменту під час розв'язання професійних завдань.

РН 6. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань.

РН 7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН 8. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.

РН 9. Пропонувати ефективні методи мотивування персоналу підприємства (підрозділу) для підвищення продуктивності праці.

РН 10. Демонструвати навички самостійної роботи, критики і самокритики, відкритості до нових знань.

РН 11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності.

РН 12. Демонструвати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.

РН 13. Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у професійній діяльності.

РН 14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

РН 15. Проявляти ініціативу та підприємливість для розвитку підприємства (підрозділу).

РН 16. Застосовувати знання з психології для розв'язання професійних завдань.

РН 17. Складати організаційно-розпорядчі документи для забезпечення ефективної взаємодії у професійній діяльності.

РН 18. Уміння складати первинну та зведену документацію щодо ведення бухгалтерського обліку у сільському господарстві.

РН 19. Уміння складати фінансову, податкову, статистичну звітність та аналізувати фінансово-господарську діяльність аграрних підприємств.

РН 20. Уміння володіти методами організації виробничої діяльності, аналізу стану зовнішнього та внутрішнього стану середовища організації, застосовувати методи контролю та критерії оцінювання результативності діяльності організації для прийняття управлінських рішень.

РН 21. Демонструвати знання природничих та гуманітарних дисциплін з метою розуміння і виконання технологічних процесів та прийняття управлінських рішень під час функціонування підприємств аграрної сфери.

РН 22. Оцінювати за різними параметрами продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються на підприємствах, визначати обсяги сировини, матеріалів, готової продукції, яка зберігається на підприємстві з метою попередження втрат, їх кількості та якості, аналізувати прибуток і рентабельність підприємства та робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМСТВ

ТЕМА 1. Організаційні основи виробництва

Виробництво та виробнича діяльність. Поняття «виробництво». Виробництво як система взаємопов'язаних елементів. Основна мета (місія) виробництва. Мета формування та реалізації виробничої політики. Суб'єкти матеріального виробництва. Поняття «організація виробництва». Особливості організації виробництва. Взаємозв'язок технології та організації виробництва. Функції та основне завдання організації виробництва. Раціональна організація виробництва. Об'єкт та предмет науки «Організація виробництва». Структурно-логічна схема вивчення дисципліни «Організація виробництва». Мета викладення дисципліни «Організація виробництва». Основні задачі науки. Методи дослідження науки. Історія розвитку теорії та практики організації виробництва.

ТЕМА 2. Підприємства, установи, організації, фірми, об'єднання та їх організаційно-економічні основи

Поняття організації, підприємства, фірми. Основні напрями їх діяльності. Загальні характеристики підприємства. Зміст та процес укладання засновницьких документів суб'єктів підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми функціонування індивідуальних підприємств. Форми господарювання організацій підприємств. Господарські товариства в Україні. Організаційні засади функціонування акціонерних товариств. Організаційні засади функціонування ТОВ, товариств з додатковою та повною відповідальністю, командитних товариств. Організаційні засади функціонування фермерських господарств. Організаційні засади функціонування приватних підприємств. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Ліцензування та патентування. Порядок ліквідації та санації підприємницьких структур. Процедура банкрутства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИРОБНИЧІ СИСТЕМИ, ВИРОБНИЧІ ПРОЦЕСИ ТА ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКІ ВІДНОСИНИ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

ТЕМА 3. Виробничі системи та інноваційні процеси

Поняття «система». Виробнича система як процес перетворення вкладених ресурсів у кінцеву продукцію. Економічна сутність виробничої системи. Цілісність та результативність системи. Елементи виробничої системи. Структура виробничої системи. Принципи організації. Закони організації виробничих систем. Класифікація зв'язків елементів виробничої системи. Особливості виробничих систем. Властивості виробничих систем. Класифікація систем ведення господарства. Фактори формування системи ведення господарства. Система землеробства як організаційно-технологічна основа рослинництва. Система тваринництва та її організаційно-економічна оцінка. Система ведення обслуговуючих і підсобних промислових виробництв. Система ведення обслуговуючих і підсобних промислових виробництв. Економічна сутність інноваційного розвитку підприємства. Система критеріїв та показників оцінювання ефективності впровадження інноваційних розробок.

ТЕМА 4. Виробничий процес: сутність, класифікація, принципи організації

Поняття «технологія». Фізична, механічна та хімічна технологія. Поняття «процес». Технологічний процес та його види. Виробничий процес та його структура. Принципи раціональної організації виробничих процесів. Планування виробничого процесу.

ТЕМА 5. Спеціалізація сільськогосподарського виробництва та галузева структура аграрних підприємств

Сутність розміщення сільськогосподарського виробництва. Сутність спеціалізації, її мета та об'єкт. Чинники розміщення та спеціалізації сільського господарства. Форми спеціалізації. Поєднання галузей та раціональні розміри сільськогосподарських підприємств. Виробничі типи підприємств. Основні принципи раціонального поєднання галузей. Оцінка ефективності галузевої структури підприємства.

ТЕМА 6. Внутрішньогосподарські відносини в аграрних підприємствах

Внутрішньогосподарські виробничі підрозділи та їх організаційні форми. Розміри виробничих бригад. Закріплення за бригадами земельних ділянок, знарядь праці та робочої сили. Форми внутрішньогосподарської організації праці. Економічна сутність підряду. Принципи формування і

діяльності підрозділів, що працюють на колективному підприємстві. Види підприємств. Поняття «оренда». Види оренди. Орендна плата. Види орендних ставок. Фактори, що впливають на розмір орендної плати.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

ТЕМА 7. Організація використання земельних ресурсів на території аграрних підприємств

Земля – основний засіб виробництва та її специфічні властивості. Родючість ґрунту та її форми. Цільове призначення землі. Структура земельних угідь. Трансформація та експлікація земельних угідь. Земельний баланс. Внутрішньогосподарська організація території. Організація землеустрою та облаштування території підприємств. Економічна ефективність використання земельних угідь. Основні показники інтенсивності використання земельних ресурсів господарством.

ТЕМА 8. Організація використання засобів виробництва

Поняття «засоби виробництва» та їх класифікація. Показники ефективності використання виробничих фондів. Показники руху основних виробничих фондів. Показники ефективності використання оборотних фондів. Організація ефективного використання машинно-тракторного парку. Основні шляхи підвищення ефективності використання машинно-тракторного парку. Організація внутрішньогосподарського транспорту. Ефективність використання автопарку. Організація технічного обслуговування, ремонту і зберігання техніки. План-графік технічного обслуговування і ремонту машин. Витрати на технічне обслуговування і ремонт. Організація нафтогосподарства та електрогосподарства сільськогосподарських підприємств.

Практична робота

Аналіз складу та ефективності використання основних виробничих фондів. Забезпеченість технікою та аналіз її використання.

Організація ефективного використання машинно-тракторного парку. Організація ефективного використання автопарку.

ТЕМА 9. Організація управління підприємством

Сутність понять «управління» і «управління підприємством». Колективний договір. Склад та повноваження трудового колективу підприємства. Концепції управління підприємством. Принципи управління сучасною економікою. Процес управління на підприємстві. Функції управління підприємством. Методи управління підприємством. Організаційні структури управління та класифікація їх видів. Ієрархічні та адаптивні організаційні структури. Лінійна структура управління: переваги та недоліки. Функціональна структура управління: переваги та недоліки. Лінійно-штабна структура управління: переваги та недоліки. Дивізійна структура: переваги та недоліки. Матрична структура: переваги та недоліки. Сутність корпоративного управління. Поняття «акції» та їх класифікація. Обмеження щодо визначення типу та категорій акцій. Права та обов'язки акціонерів. Компетенція загальних зборів акціонерних товариств. Функції спостережної ради та правління акціонерного товариства. Порядок діяльності ревізійної комісії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ, УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО (КОМЕРЦІЙНОГО) РОЗРАХУНКУ В АГРАРНИХ ФОРМУВАННЯХ

ТЕМА 10. Організація використання трудових ресурсів в агроформуваннях

Трудові ресурси підприємства. Екстенсивне та інтенсивне відтворення робочої сили. Зайнятість населення. Поняття «безробіття». Класифікація працівників народного господарства. Обліковий склад працівників. Середньооблікова чисельність працівників. Баланс праці. Мотивація праці та її форми. Мотиваційні стимули. Організація оплати праці та функції, які вона виконує. Поняття «ринку праці (робочої сили)», його суб'єкти та елементи. Кон'юнктура ринку праці та його види. Ціна робочої сили. Функції ринку праці. Організація праці в сільськогосподарських підприємствах. Об'єкти організації праці. Предмет організації праці. Види поділу праці. Кооперація праці та її форми. Напрями підвищення рівня організації праці та її ефективності. Форма праці. Раціоналізація виробничих процесів. Поняття «трудова процес». Організація робочого місця. Робочі зони в рослинництві та тваринництві. Особливості робочих місць в сільськогосподарському виробництві. Вимоги до робочих місць. Класифікація типів робочих місць. Умови праці. Поняття «працевдатність» та основні чинники виробничого середовища, що на неї впливають. Показники оцінки техніко-організаційного рівня

робочих місць. Виробниче обслуговування робочих місць. Форми системи організації обслуговування робочих місць.

ТЕМА 11. Організація оплати праці

Види оплати праці. Форми оплати праці. Системи оплати праці. Оплата праці в рослинництві. Оплата праці в тваринництві. Оплата праці працівників обслуговуючих підрозділів. Оплата праці керівників, спеціалістів та обслуговуючого персоналу. Оплата праці від валового доходу.

ТЕМА 12. Організація управління якістю на підприємствах

Якість як економічна категорія. Якість продукції. Рівень якості. Групи показників якості. Система одиничних показників якості продукції. Етапи механізму визначення рівня якості продукції. Конкурентоспроможність та інформація необхідна для її забезпечення. Поняття управління якістю продукції. Стандартизація та її різновиди. Принципи державної політики в сфері стандартизації. Нормативні документи зі стандартизації. Сертифікація та мета з якою вона проводиться. Різновиди сертифікації. Концепція державної політики у сфері управління якістю продукції, її мета та основні завдання. Принципи державної політики у сфері управління якістю.

ТЕМА 13. Організація господарського (комерційного) розрахунку в аграрних формуваннях

Господарський механізм та його найважливіші елементи. Поняття «господарський розрахунок». Загальногосподарський розрахунок. Внутрішньогосподарський розрахунок. Комерційний розрахунок. Принципи госпрозрахункових відносин. Організація внутрішньогосподарського розрахунку та заходи його впровадження. Організація оперативного контролю госпрозрахункових витрат у ринкових умовах. Формування і використання доходів госпрозрахункових підрозділів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

ТЕМА 14. Організація виробництва у рослинництві

Завдання і шляхи розвитку галузей рослинництва. Структура посівних площ. Сівозміна та її види. Особливості запровадження сівозмін. Показники економічної оцінки організації території землекористування. Вимоги та принципи організації виробничих процесів у рослинництві. Сутність та зміст технологічних карт. Способи виконання польових тракторних робіт. Організація передпосівного обробітку ґрунту. Організація приготування та внесення органічних та мінеральних добрив. Організація посівних робіт. Організація виробничих процесів при вирощуванні зернових культур. Організація виробничих процесів при вирощуванні цукрових буряків. Організація виробничих процесів при вирощуванні соняшнику. Організація виробничих процесів при вирощуванні круп'яних культур. Організація виробничих процесів при вирощуванні зернобобових культур. Організація виробничих процесів при вирощуванні картоплі. Організація виробничих процесів при вирощуванні овочів відкритого та закритого ґрунту. Організація виробництва продукції садівництва і виноградарства.

Практична робота

Організаційно-економічне обґрунтування виробництва пшеничного борошна.

ТЕМА 15. Організація кормо виробництва

Поняття кормової бази. Групи та види кормів. Наукові основи організації кормової бази. Принципи раціональної організації кормової бази. Господарська цінність кормів та їх окупність. Система кормо виробництва. Організація польового кормо виробництва. Організація виробничих процесів при вирощуванні кормових коренеплодів. Організація виробничих процесів при вирощуванні кукурудзи на силос. Організація виробничих процесів при вирощуванні багаторічних трав. Організація виробничих процесів при вирощуванні однорічних трав. Організація лукопасовищного кормо виробництва.

ТЕМА 16. Організація зберігання та переробки продукції рослинництва

Організація зберігання зерна. Організація переробки зерна на борошно. Організація переробки зерна на крупу. Організація зберігання і переробки цукрових буряків. Калібрування та сортування овочів та картоплі. Миття овочів. Очищення овочів та картоплі. Нарізання і подрібнення овочів. Формування, наповнення, закупорювання банок, їх стерилізація, пастеризація та зберігання.

Практична робота

Організаційно-економічне обґрунтування виробництва гречаної крупи

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

ТЕМА 17. Організація виробництва у тваринництві

Організація та умови відтворення стада тварин. Основні вимоги правильної організації відтворення стада. Поліпшення племінних якостей тварин. Типи підприємств, розміри ферм і раціональна структура стада. Комплектування та відтворення стада. Організація кормової бази і годівлі. Організація утримання худоби. Організація виробництва молока. Доїння корів. Внесення підстилки і видалення гною. Організація праці у скотарстві. Організація виробництва яловичини. Організація відгодівлі свиней. Типи відгодівлі свиней. Поділ поголів'я свиней на виробничі групи. Способи утримання свиней. Організація видалення гною. Організація праці у свинарстві. Виробничі типи і розміри вівчарських підприємств. Стриження овець. Відгодівля та нагул овець. Організація праці у вівчарстві. Виробничі типи і розміри птахівницьких господарств. Відтворення стада і способи утримання птиці. Промислове виробництво яєць. Промислове виробництво м'яса птиці. Організація праці у птахівництві.

Практична робота

Організаційно-економічне обґрунтування виробництва вершкового масла.

ТЕМА 18. Організація роботи переробних підприємств

Організаційні основи створення і функціонування переробних підприємств. Система управління переробною і харчовою галузями. Економічний механізм функціонування переробних підприємств та їх взаємовідносини з товаровиробниками. Управління процесом переробки і зберігання сільськогосподарської продукції на підприємствах харчової та переробної промисловості. Розподіл матеріальної відповідальності на підприємствах переробної і харчової промисловості.

ТЕМА 19. Організація зберігання та переробки продукції тваринництва

Організація транспортування худоби на підприємства м'ясопереробної промисловості. Основні ланки технологічного процесу виготовлення ковбасних виробів. Визначення кількості основної сировини, яку переробляють за зміну, та допоміжних матеріалів, що використовуються при виготовленні ковбасних виробів. Організація первинної обробки молока на сільськогосподарських і молокопереробних підприємствах. Організація основних виробничих процесів, які виконують при переробці молока на молокопереробних підприємствах.

Практична робота

Організаційно-економічне обґрунтування виробництва пастеризованого молока.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	с	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Семестр I					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ЇХ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ					
ТЕМА 1. Організаційні основи виробництва	16	4	-	2	10
ТЕМА 2. Підприємства, установи, організації, фірми, об'єднання та їх організаційно-економічні основи	16	4	-	2	10
Разом за змістовим модулем 1	32	8	-	4	20
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИРОБНИЧІ СИСТЕМИ, ВИРОБНИЧІ ПРОЦЕСИ ТА ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКІ ВІДНОСИНИ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ					
ТЕМА 3. Виробничі системи та інноваційні процеси	10	4	-	2	4
ТЕМА 4. Виробничий процес: сутність, класифікація, принципи організації	6	2	-	2	2
ТЕМА 5. Спеціалізація сільськогосподарського виробництва та галузева структура аграрних підприємств	6	2	-	2	2
ТЕМА 6. Внутрішньогосподарські відносини в аграрних підприємствах	10	4	-	2	4
Разом за змістовим модулем 2	32	12	-	8	12
Разом за I семестр					
	64	20	-	12	32
Семестр II					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ					
ТЕМА 7. Організація використання земельних ресурсів на території аграрних підприємств	10	4	-	2	4
ТЕМА 8. Організація використання засобів виробництва	12	2	4	2	4
ТЕМА 9. Організація управління підприємством	12	4	-	2	6
Разом за змістовим модулем 3	34	10	4	6	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ, УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО (КОМЕРЦІЙНОГО) РОЗРАХУНКУ В АГРАРНИХ ФОРМУВАННЯХ					
ТЕМА 10. Організація використання трудових ресурсів в агроформуваннях	10	4	-	2	4
ТЕМА 11. Організація оплати праці	10	4	-	2	4
ТЕМА 12. Організація управління якістю на підприємствах	10	4	-	2	4
ТЕМА 13. Організація господарського (комерційного) розрахунку в аграрних формуваннях	10	4	-	2	4
Разом за змістовим модулем 4	40	16	-	8	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА					
ТЕМА 14. Організація виробництва у рослинництві	14	6	2	2	4
ТЕМА 15. Організація кормо виробництва	10	2	-	2	6
ТЕМА 16. Організація зберігання та переробки продукції рослинництва	12	6	2	2	2

Разом за змістовим модулем 5	36	14	4	6	12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА					
ТЕМА 17. Організація виробництва у тваринництві	14	6	2	2	4
ТЕМА 18. Організація роботи переробних підприємств	10	2	-	2	6
ТЕМА 19. Організація зберігання та переробки продукції тваринництва	12	2	2	2	6
Разом за змістовим модулем 6	36	10	4	6	16
Разом за I семестр	146	50	12	26	58
Усього годин	210	70	12	38	90

5. Теми лекційних, практичних, семінарських занять та зміст самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
I семестр				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ЇХ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ				32
1	Організаційні основи виробництва			16
	1	лекція 1	Сутність і суспільне значення виробництва. Предмет, метод і зміст курсу.	2
	2	лекція 2	Історія розвитку теорії та практики організації виробництва.	2
		самостійне вивчення	Поняття «організація виробництва». Особливості організації виробництва. Основна мета (місія) виробництва. Мета формування та реалізації виробничої політики. Суб'єкти матеріального виробництва.	10
	3	семінарське заняття 1	1.Взаємозв'язок технології та організації виробництва. 2.Функції та основне завдання організації виробництва. 3.Рациональна організація виробництва. 4.Об'єкт та предмет науки «Організація виробництва».	2
2	Підприємства, установи, організації, фірми, об'єднання та їх організаційно-економічні основи			16
	4	лекція 3	Поняття організації, підприємства, фірми. Основні напрями їх діяльності. Загальні характеристики підприємства. Зміст та процес укладання засновницьких документів суб'єктів підприємницької діяльності.	2
	5	лекція 4	Загальна класифікація підприємств. Сутність та класифікація організаційно-правових форм суб'єктів підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми функціонування індивідуальних підприємств.	2
		самостійне вивчення	Форми господарювання організацій підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності. Порядок ліквідації та санації підприємницьких структур. Процедура банкрутства.	10
	6	семінарське заняття 2	1.Господарські товариства в Україні. 2.Організаційні засади функціонування акціонерних товариств. 3.Організаційні засади функціонування ТОВ, товариств з додатковою та повною відповідальністю, командитних товариств. 4.Організаційні засади функціонування фермерських господарств. 5.Організаційні засади функціонування приватних підприємств.	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИРОБНИЧІ СИСТЕМИ, ВИРОБНИЧІ ПРОЦЕСИ ТА ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКІ ВІДНОСИНИ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ				32
3	Виробничі системи та інноваційні процеси			10
	7	лекція 5	Сутність виробничої системи. Організаційні основи виробничих систем.	2
	8	лекція 6	Система ведення господарства: сутність, класифікація, фактори формування. Система землеробства як організаційно-технологічна основа рослинництва.	2
		самостійне вивчення	Система тваринництва та її організаційно-економічна оцінка. Система ведення обслуговуючих і підсобних промислових виробництв. Система ведення обслуговуючих і підсобних промислових виробництв. Економічна сутність інноваційного розвитку підприємства. Система критеріїв та показників оцінювання ефективності впровадження інноваційних розробок.	4
	9	семінарське заняття 3	1.Поняття «система». Виробнича система як процес перетворення вкладених ресурсів у кінцеву продукцію. 2.Економічна сутність виробничої системи. 3.Цілісність та результативність системи. Елементи виробничої системи. Структура виробничої системи. 4.Принципи організації.	2

			5.Закони організації виробничих систем. 6.Класифікація зв'язків елементів виробничої системи. 7.Особливості виробничих систем. 8.Властивості виробничих систем. 9.Класифікація систем ведення господарства. 10.Фактори формування системи ведення господарства.	
4			Виробничий процес: сутність, класифікація, принципи організації	6
	10	лекція 7	Технологія і виробничий процес. Принципи раціональної організації виробничого процесу.	2
		самостійне вивчення	Планування виробничого процесу.	2
	11	семінарське заняття 4	1.Поняття «технологія». 2.Фізична, механічна та хімічна технологія. 3.Поняття «процес».	2
5			Спеціалізація сільськогосподарського виробництва та галузева структура аграрних підприємств	6
	12	лекція 8	Розміщення і спеціалізація сільськогосподарського виробництва: сутність, чинники і форми.	2
		самостійне вивчення	Поєднання галузей та раціональні розміри сільськогосподарських підприємств. Методика обґрунтування ефективності галузевої структури та виробничого типу підприємства.	2
	13	семінарське заняття 5	1.Сутність спеціалізації, її мета та об'єкт. 2.Виробничі типи підприємств. 3.Основні принципи раціонального поєднання галузей. 4.Оцінка ефективності галузевої структури підприємства.	2
6			Внутрішньогосподарські відносини в аграрних підприємствах	10
	14	лекція 9	Внутрішньогосподарські виробничі підрозділи та їх організаційні форми. Розміри виробничих бригад.	2
	15	лекція 10	Закріплення за бригадами земельних ділянок, знарядь праці та робочої сили. Форми внутрішньобригадної організації праці.	2
		самостійне вивчення	Сутність і основні форми організації підряду. Орендні відносини.	4
	16	семінарське заняття 6	1. Економічна сутність підряду. Принципи формування і діяльності підрозділів, що працюють на колективному підряді. 2. Види підряду. 3. Поняття «оренда». Види оренди. 4. Орендна плата. Види орендних ставок. 5. Фактори, що впливають на розмір орендної плати.	2
			II семестр	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ				34
7			Організація використання земельних ресурсів на території аграрних підприємств	10
	16	лекція 11	Властивості і класифікація земельних ресурсів.	2
	17	лекція 12	Внутрішньогосподарська організація території.	2
		самостійне вивчення	Організація землеустрою та облаштування території підприємств. Економічна ефективність використання земельних угідь.	4
	18	семінарське заняття 7	1.Земля – основний засіб виробництва та її специфічні властивості. 2.Родючість ґрунту та її форми. 3.Цільове призначення землі. 4.Структура земельних угідь. 5.Трансформація та експлікація земельних угідь. 6.Земельний баланс. 7.Основні показники інтенсивності використання земельних ресурсів господарством.	2
8			Організація використання засобів виробництва	12
	19	лекція 13	Засоби виробництва: сутність, класифікація, ефективність використання.	2
		самостійне вивчення	1.Організація ефективного використання машинно-тракторного парку. 2.Організація внутрішньогосподарського транспорту. 3.Організація технічного обслуговування, ремонту і зберігання техніки. 4.Організація нафтогосподарства та електрогосподарства сільськогосподарських підприємств.	4
	20	семінарське	1.Показники руху основних виробничих фондів. 2.Показники	2

		заняття 8	ефективності використання оборотних фондів. 3.Основні шляхи підвищення ефективності використання машинно-тракторного парку. 4.Ефективність використання автопарку. 5.План-графік технічного обслуговування і ремонту машин. 6.Витрати на технічне обслуговування і ремонт.	
	21	практична робота 1	Аналіз складу та ефективності використання основних виробничих фондів. Забезпеченість технікою та аналіз її використання.	2
	22	практична робота 2	Організація ефективного використання машинно-тракторного парку. Організація ефективного використання автопарку.	2
9			Організація управління підприємством	12
	23	лекція 14	Поняття і сучасні принципи управління.	2
	24	лекція 15	Функції управління підприємством.	2
		самостійне вивчення	Методи управління підприємством. Організаційні структури управління підприємством. Організація корпоративного управління.	6
	25	семінарське заняття 9	1.Колективний договір. 2.Склад та повноваження трудового колективу підприємства. 3.Концепції управління підприємством. Процес управління на підприємстві. 4.Ієрархічні та адаптивні організаційні структури. Лінійна структура управління: переваги та недоліки. Функціональна структура управління: переваги та недоліки. Лінійно-штабна структура управління: переваги та недоліки. Лінійно-функціональна структура управління: переваги та недоліки. Дивізіональна структура: переваги та недоліки. Матрична структура: переваги та недоліки. 5.Сутність корпоративного управління. 6.Поняття «акції» та їх класифікація. Обмеження щодо визначення типу та категорій акцій. 7.Права та обов'язки акціонерів. Компетенція загальних зборів акціонерних товариств. 8.Функції спостережної ради та правління акціонерного товариства. Порядок діяльності ревізійної комісії.	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ, УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ГОСПОДАРЬКОГО (КОМЕРЦІЙНОГО) РОЗРАХУНКУ В АГРАРНИХ ФОРМУВАННЯХ				40
10			Організація використання трудових ресурсів в агроформуваннях	10
	26	лекція 16	Трудові ресурси: сутність, класифікація, мотивація.	2
	27	лекція 17	Ринок праці, його елементи і функції.	2
		самостійне вивчення	Сутність і форми організації праці в аграрних підприємствах. Організація робочих місць в сільськогосподарському виробництві.	4
	28	семінарське заняття 10	1.Екстенсивне та інтенсивне відтворення робочої сили. 2.Зайнятність населення. Поняття «безробіття». 3.Обліковий склад працівників. Середньооблікова чисельність працівників. Баланс праці. 4.Організація оплати праці та функції, які вона виконує. 5.Кон'юнктура ринку праці та його види. Ціна робочої сили. Організація праці в сільськогосподарських підприємствах. Об'єкти організації праці. Предмет організації праці. 6.Види поділу праці. Кооперація праці та її форми. Напрями підвищення рівня організації праці та її ефективності. Форма праці. 7.Раціоналізація виробничих процесів. Поняття «трудоий процес». Вимоги до робочих місць. Класифікація типів робочих місць. 8.Умови праці. Поняття «працевдатність» та основні чинники виробничого середовища, що на неї впливають. Показники оцінки техніко-організаційного рівня робочих місць. 9.Виробниче обслуговування робочих місць. Форми системи організації обслуговування робочих місць.	2
11			Організація оплати праці	10
	29	лекція 18	Форми і системи оплати праці. Оплата праці в рослинництві. Оплата праці у тваринництві.	2
	30	лекція 19	Оплата праці працівників обслуговуючих підрозділів.	2
		самостійне вивчення	Оплата праці керівників, спеціалістів та обслуговуючого персоналу. Оплата праці від валового доходу.	4

	31	семінарське заняття 11	1.Види оплати праці. 2.Системи оплати праці.	2
12			Організація управління якістю на підприємствах	10
	32	лекція 20	Якість та конкурентоспроможність продукції.	2
	33	лекція 21	Стандартизація та сертифікація продукції.	2
		самостійне вивчення	Державна політика у сфері управління якістю продукції. Поняття управління якістю продукції.	4
	34	семінарське заняття 12	1.Якість як економічна категорія. Якість продукції. Рівень якості. 2.Групи показників якості. Система одиничних показників якості продукції. 3.Етапи механізму визначення рівня якості продукції. 4.Конкурентоспроможність та інформація необхідна для її забезпечення.	2
13			Організація господарського (комерційного) розрахунку в аграрних формуваннях	10
	35	лекція 22	Суть, принципи та особливості господарського (комерційного) розрахунку в умовах ринку.	2
	36	лекція 23	Організація внутрішньогосподарського розрахунку.	2
		самостійне вивчення	Організація оперативного контролю госпрозрахункових витрат у ринкових умовах. Формування і використання доходів госпрозрахункових підрозділів.	4
	37	семінарське заняття 13	1.Господарський механізм та його найважливіші елементи. 2.Поняття «господарський розрахунок». 3.Загальногосподарський розрахунок. 4.Внутрішньогосподарський розрахунок. 5.Комерційний розрахунок. 6.Принципи госпрозрахункових відносин.	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА				36
14			Організація виробництва у рослинництві	14
	38	лекція 24	Завдання і шляхи розвитку галузей рослинництва. Організаційно-економічне обґрунтування структури посівних площ і сівозмін.	2
	39	лекція 25	Основні положення організації виробничих процесів у рослинництві.	2
	40	лекція 26	Організація робіт з обробітку ґрунту.	2
		самостійне вивчення	Характеристика і особливості організації робіт в окремих галузях рільництва. Структура посівних площ. Сівозміна та її види. Особливості запровадження сівозмін.	4
	41	семінарське заняття 14	1.Показники економічної оцінки організації території землекористування. 2.Вимоги та принципи організації виробничих процесів у рослинництві. 3.Сутність та зміст технологічних карт. 4.Способи виконання польових тракторних робіт. Організація передпосівного обробітку ґрунту. 5.Організація приготування та внесення органічних та мінеральних добрив. 6.Організація посівних робіт. 7.Організація виробничих процесів при вирощуванні зернових культур. 8.Організація виробничих процесів при вирощуванні цукрових буряків. 9.Організація виробничих процесів при вирощуванні соняшнику. 10.Організація виробничих процесів при вирощуванні круп'яних культур. 11.Організація виробничих процесів при вирощуванні зернобобових культур. 12.Організація виробничих процесів при вирощуванні картоплі. 13.Організація виробничих процесів при вирощуванні овочів відкритого та закритого ґрунту. 14.Організація виробництва продукції садівництва і виноградарства.	2
	42	практична робота 3	Організаційно-економічне обґрунтування виробництва пшеничного борошна.	2
15			Організація кормовиробництва	10
	43	лекція 27	Поняття кормової бази та принципи її організації. Види кормів. Господарська цінність кормів та їх окупність.	2
		самостійне вивчення	Система кормо виробництва. Організація польового кормовиробництва. Організація виробничих процесів при вирощуванні основних кормових культур. Організація лукопасовищного кормовиробництва.	6

	44	семінарське заняття 15	1.Поняття кормової бази. Групи та види кормів. 2.Наукові основи організації кормової бази. Принципи раціональної організації кормової бази. 3.Господарська цінність кормів та їх окупність. 4.Система кормовиробництва. Організація польового кормовиробництва. 5.Організація виробничих процесів при вирощуванні кормових коренеплодів. 6.Організація виробничих процесів при вирощуванні кукурудзи на силос. 7.Організація виробничих процесів при вирощуванні багаторічних трав. 8.Організація виробничих процесів при вирощуванні однорічних трав. 9.Організація лукопасовищного кормовиробництва.	2
16			Організація зберігання та переробки продукції рослинництва	12
	45	лекція 28	Організація зберігання і переробки зерна.	2
	46	лекція 29	Організація зберігання і переробки цукрових буряків.	2
	47	лекція 30	Організація зберігання і переробки овочів та картоплі.	2
		самостійне вивчення	Організація зберігання і переробки плодів та ягід. Організація переробки зерна на борошно. Організація переробки зерна на крупу.	2
	48	семінарське заняття 16	1.Калібрування та сортування овочів та картоплі. 2.Миття овочів. 3.Очищення овочів та картоплі. 4.Нарізання і подрібнення овочів. 5.Формування, наповнення, закупорювання банок, їх стерилізація, пастеризація та зберігання.	2
	49	практична робота 4	Організаційно-економічне обґрунтування виробництва гречаної крупи	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА				36
17			Організація виробництва у тваринництві	14
	50	лекція 30	Організація відтворення стада тварин. Поліпшення племінних якостей тварин.	2
	51	лекція 31	Організація скотарства. Організація свинарства.	2
	52	лекція 32	Організація виробництва продукції вівчарства.	2
		самостійне вивчення	Організація виробництва продукції птахівництва. Організація праці у птахівництві.	4
	53	семінарське заняття 17	1.Основні вимоги правильної організації відтворення стада. Поліпшення племінних якостей тварин. 2.Типи підприємств, розміри ферм і раціональна структура стада. Комплектування та відтворення стада. 3.Організація кормової бази і годівлі. Організація утримання худоби. 4.Організація виробництва молока. Доїння корів. Внесення підстилки і видалення гною. 5.Організація праці у скотарстві. Організація виробництва яловичини. 6.Організація відгодівлі свиней. Типи відгодівлі свиней. Поділ поголів'я свиней на виробничі групи. Способи утримання свиней. Організація видалення гною. Організація праці у свинарстві. 7.Виробничі типи і розміри вівчарських підприємств. Стриження овець. Відгодівля та нагул овець. Організація праці у вівчарстві. 8.Виробничі типи і розміри птахівницьких господарств. Відтворення стада і способи утримання птиці. Промислове виробництво яєць. Промислове виробництво м'яса птиці.	2
	54	практична робота 5	Організаційно-економічне обґрунтування виробництва вершкового масла.	2
18			Організація роботи переробних підприємств	10
	55	лекція 33	Організаційні основи створення і функціонування переробних підприємств. Система управління переробною і харчовою галузями.	2
		самостійне вивчення	Економічний механізм функціонування переробних підприємств та їх взаємовідносин з товаровиробниками.	2
		самостійне вивчення	Управління процесом переробки і зберігання сільськогосподарської продукції на підприємствах харчової та переробної промисловості. Розподіл матеріальної відповідальності на підприємствах переробної і харчової промисловості.	4

	56	семінарське заняття 18	1.Організаційні основи створення і функціонування переробних підприємств. 2.Система управління переробною і харчовою галузями. 3.Економічний механізм функціонування переробних підприємств та їх взаємовідносини з товаровиробниками. 4.Управління процесом переробки і зберігання сільськогосподарської продукції на підприємствах харчової та переробної промисловості.	2
19			Організація зберігання та переробки продукції тваринництва	12
	57	лекція 34	Організація зберігання і переробки м'яса.	2
	58	лекція 35	Організація зберігання і переробки молока.	2
		самостійне вивчення	Організація транспортування худоби на підприємства м'ясопереробної промисловості. Основні ланки технологічного процесу виготовлення ковбасних виробів. Організація основних виробничих процесів, які виконують при переробці молока на молокопереробних підприємствах.	4
	59	семінарське заняття 19	1.Визначення кількості основної сировини, яку переробляють за зміну, та допоміжних матеріалів, що використовуються при виготовленні ковбасних виробів. 2.Організація первинної обробки молока на сільськогосподарських і молокопереробних підприємствах.	2
	60	практична робота 6	Організаційно-економічне обґрунтування виробництва пастеризованого молока	2
			Всього	210

6. Індивідуальні завдання

№	Тема дисципліни	Вид завдання (реферати, дослідницькі, розрахункові роботи тощо)	Календарні строки і форма контролю
1.	Взаємозв'язок технології та організації виробництва.	Написання реферату	Вересень
2.	Функції та основне завдання організації виробництва.	Написання реферату	Вересень
3.	Раціональна організація виробництва.	Написання реферату	Вересень
4.	Об'єкт та предмет науки «Організація виробництва».	Написання реферату	Вересень
5.	Господарські товариства в Україні. Організаційні засади функціонування акціонерних товариств.	Написання реферату	Вересень
6.	Організаційні засади функціонування ТОВ, товариств з додатковою та повною відповідальністю, командитних товариств.	Написання реферату	Вересень
7.	Організаційні засади функціонування фермерських господарств.	Написання реферату	Вересень
8.	Організаційні засади функціонування приватних підприємств.	Написання реферату	Вересень
9.	Поняття «система». Виробнича система як процес перетворення вкладених ресурсів у кінцеву продукцію.	Написання реферату	Жовтень
10.	Економічна сутність виробничої системи. Цілісність та результативність системи. Елементи виробничої системи. Структура виробничої системи.	Написання реферату	Жовтень
11.	Принципи організації. Закони організації виробничих систем. Класифікація зв'язків елементів виробничої системи. Особливості виробничих систем. Властивості виробничих систем.	Написання реферату	Жовтень
12.	Класифікація систем ведення господарства. Фактори формування системи ведення господарства.	Написання реферату	Жовтень
13.	Система землеробства як організаційно-технологічна основа рослинництва.	Написання реферату	Жовтень
14.	Система тваринництва та її організаційно-економічна оцінка.	Написання реферату	Жовтень
15.	Система ведення обслуговуючих і підсобних промислових виробництв.	Написання реферату	Жовтень
16.	Поняття «технологія». Фізична, механічна та хімічна технологія.	Написання реферату	Листопад
17.	Поняття «процес».	Написання реферату	Листопад
18.	Сутність спеціалізації, її мета та об'єкт.	Написання реферату	Листопад
19.	Виробничі типи підприємств.	Написання реферату	Листопад
20.	Основні принципи раціонального поєднання галузей. Оцінка ефективності галузевої структури підприємства.	Написання реферату	Листопад
21.	Економічна сутність підряду. Принципи формування і діяльності підрозділів, що працюють на колективному підряді. Види підряду.	Написання реферату	Листопад
22.	Поняття «оренда». Види оренди. Орендна плата. Види орендних ставок. Фактори, що впливають на розмір орендної плати.	Написання реферату	Листопад
23.	Земля – основний засіб виробництва та її специфічні властивості.	Написання реферату	Лютий
24.	Родючість ґрунту та її форми. Цільове призначення землі.	Написання реферату	Лютий
25.	Структура земельних угідь. Трансформація та експлікація земельних угідь. Земельний баланс.	Написання реферату	Лютий
26.	Основні показники інтенсивності використання земельних ресурсів господарством.	Написання реферату	Лютий
27.	Показники руху основних виробничих фондів.	Написання реферату	Лютий
28.	Показники ефективності використання оборотних фондів.	Написання реферату	Лютий
29.	Основні шляхи підвищення ефективності використання машинно-тракторного парку. Ефективність використання автопарку.	Написання реферату	Лютий

30.	План-графік технічного обслуговування і ремонту машин. Витрати на технічне обслуговування і ремонт.	Написання реферату	Лютий
31.	Колективний договір. Склад та повноваження трудового колективу підприємства.	Написання реферату	Березень
32.	Концепції управління підприємством. Процес управління на підприємстві. Ієрархічні та адаптивні організаційні структури. Лінійна структура управління: переваги та недоліки. Функціональна структура управління: переваги та недоліки. Лінійно-штабна структура управління: переваги та недоліки. Лінійно-функціональна структура управління: переваги та недоліки. Дивізіональна структура: переваги та недоліки. Матрична структура: переваги та недоліки. Сутність корпоративного управління.	Написання реферату	Березень
33.	Поняття «акції» та їх класифікація. Обмеження щодо визначення типу та категорій акцій. Права та обов'язки акціонерів. Компетенція загальних зборів акціонерних товариств. Функції спостережної ради та правління акціонерного товариства. Порядок діяльності ревізійної комісії.	Написання реферату	Березень
34.	Екстенсивне та інтенсивне відтворення робочої сили.	Написання реферату	Березень
35.	Зайнятість населення. Поняття «безробіття».	Написання реферату	Березень
36.	Обліковий склад працівників. Середньооблікова чисельність працівників. Баланс праці.	Написання реферату	Березень
37.	Організація оплати праці та функції, які вона виконує. Кон'юнктура ринку праці та його види. Ціна робочої сили.	Написання реферату	Березень
38.	Організація праці в сільськогосподарських підприємствах. Об'єкти організації праці. Предмет організації праці. Види поділу праці. Кооперація праці та її форми. Напрями підвищення рівня організації праці та її ефективності. Форма праці.	Написання реферату	Березень
39.	Рационалізація виробничих процесів. Поняття «трудовий процес». Вимоги до робочих місць. Класифікація типів робочих місць.	Написання реферату	Березень
40.	Умови праці. Поняття «працевдатність» та основні чинники виробничого середовища, що на неї впливають.	Написання реферату	Березень
41.	Показники оцінки техніко-організаційного рівня робочих місць. Виробниче обслуговування робочих місць. Форми системи організації обслуговування робочих місць.	Написання реферату	Березень
42.	Види оплати праці. Системи оплати праці.	Написання реферату	Березень
43.	Якість як економічна категорія. Якість продукції. Рівень якості. Групи показників якості. Система одиничних показників якості продукції. Етапи механізму визначення рівня якості продукції.	Написання реферату	Квітень
44.	Конкурентоспроможність та інформація необхідна для її забезпечення. Поняття управління якістю продукції.	Написання реферату	Квітень
45.	Господарський механізм та його найважливіші елементи. Поняття «господарський розрахунок». Загальногосподарський розрахунок. Внутрішньогосподарський розрахунок. Комерційний розрахунок. Принципи госпрозрахункових відносин.	Написання реферату	Квітень
46.	Структура посівних площ. Сівозміна та її види. Особливості запровадження сівозмін.	Написання реферату	Квітень
47.	Показники економічної оцінки організації території землекористування. Вимоги та принципи організації виробничих процесів у рослинництві.	Написання реферату	Квітень
48.	Сутність та зміст технологічних карт. Способи виконання польових тракторних робіт.	Написання реферату	Травень
49.	Організація передпосівного обробітку ґрунту. Організація приготування та внесення органічних та мінеральних добрив. Організація посівних робіт.	Написання реферату	Травень
50.	Організація виробничих процесів при вирощуванні	Написання реферату	Травень

	зернових культур. Організація виробничих процесів при вирощуванні цукрових буряків. Організація виробничих процесів при вирощуванні соняшнику. Організація виробничих процесів при вирощуванні круп'яних культур. Організація виробничих процесів при вирощуванні зернобобових культур. Організація виробничих процесів при вирощуванні картоплі. Організація виробничих процесів при вирощуванні овочів відкритого та закритого ґрунту. Організація виробництва продукції садівництва і виноградарства.		
51.	Поняття кормової бази. Групи та види кормів. Наукові основи організації кормової бази. Принципи раціональної організації кормової бази. Господарська цінність кормів та їх окупність.	Написання реферату	Травень
52.	Система кормовиробництва. Організація польового кормовиробництва.	Написання реферату	Травень
53.	Організація виробничих процесів при вирощуванні кормових коренеплодів. Організація виробничих процесів при вирощуванні кукурудзи на силос. Організація виробничих процесів при вирощуванні багаторічних трав. Організація виробничих процесів при вирощуванні однорічних трав. Організація лукопасовищного кормовиробництва.	Написання реферату	Травень
54.	Основні вимоги правильної організації відтворення стада. Поліпшення племінних якостей тварин. Типи підприємств, розміри ферм і раціональна структура стада. Комплектування та відтворення стада.	Написання реферату	Травень
55.	Організація кормової бази і годівлі. Організація утримання худоби. Організація виробництва молока. Доїння корів. Внесення підстилки і видалення гною. Організація праці у скотарстві. Організація виробництва яловичини.	Написання реферату	Травень
56.	Організація відгодівлі свиней. Типи відгодівлі свиней. Поділ поголів'я свиней на виробничі групи. Способи утримання свиней. Організація видалення гною. Організація праці у свинарстві.	Написання реферату	Травень
57.	Виробничі типи і розміри вівчарських підприємств. Стриження овець. Відгодівля та нагул овець. Організація праці у вівчарстві.	Написання реферату	Травень
58.	Виробничі типи і розміри птахівницьких господарств. Відтворення стада і способи утримання птиці. Промислове виробництво яєць. Промислове виробництво м'яса птиці. Організація праці у птахівництві.	Написання реферату	Травень
59.	Організаційні основи створення і функціонування переробних підприємств. Система управління переробною і харчовою галузями. Економічний механізм функціонування переробних підприємств та їх взаємовідносини з товаровиробниками.	Написання реферату	Травень
60.	Організація переробки зерна на борошно. Організація переробки зерна на крупу.	Написання реферату	Червень
61.	Калібрування та сортування овочів та картоплі. Миття овочів. Очищення овочів та картоплі. Нарізання і подрібнення овочів.	Написання реферату	Червень
62.	Формування, наповнення, закупорювання банок, їх стерилізація, пастеризація та зберігання.	Написання реферату	Червень
63.	Визначення кількості основної сировини, яку переробляють за зміну, та допоміжних матеріалів, що використовуються при виготовленні ковбасних виробів.	Написання реферату	Червень
64.	Організація первинної обробки молока на сільськогосподарських і молокопереробних підприємствах. Організація основних виробничих процесів, які виконують при переробці молока на молокопереробних підприємствах.	Написання реферату	Червень

7. Перелік питань на курс з дисципліни

1. Виробництво та виробнича діяльність. Поняття «виробництво». Виробництво як система взаємопов'язаних елементів.
2. Основна мета (місія) виробництва. Мета формування та реалізації виробничої політики.
3. Суб'єкти матеріального виробництва. Поняття «організація виробництва». Особливості організації виробництва.
4. Взаємозв'язок технології та організації виробництва.
5. Функції та основне завдання організації виробництва.
6. Раціональна організація виробництва.
7. Об'єкт та предмет науки «Організація виробництва».
8. Структурно-логічна схема вивчення дисципліни «Організація виробництва».
9. Мета викладення дисципліни «Організація виробництва». Основні задачі науки. Методи дослідження науки.
10. Історія розвитку теорії та практики організації виробництва.
11. Поняття організації, підприємства, фірми. Основні напрями їх діяльності. Загальні характеристики підприємства.
12. Зміст та процес укладання засновницьких документів суб'єктів підприємницької діяльності.
13. Організаційно-правові форми функціонування індивідуальних підприємств. Форми господарювання організацій підприємств.
14. Господарські товариства в Україні. Організаційні засади функціонування акціонерних товариств. Організаційні засади функціонування ТОВ, товариств з додатковою та повною відповідальністю, командитних товариств.
15. Організаційні засади функціонування фермерських господарств.
16. Організаційні засади функціонування приватних підприємств.
17. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Ліцензування та патентування. Порядок ліквідації та санації підприємницьких структур. Процедура банкрутства.
18. Поняття «система». Виробнича система як процес перетворення вкладених ресурсів у кінцеву продукцію.
19. Економічна сутність виробничої системи. Цілісність та результативність системи. Елементи виробничої системи. Структура виробничої системи.
20. Принципи організації. Закони організації виробничих систем. Класифікація зв'язків елементів виробничої системи.
21. Особливості виробничих систем. Властивості виробничих систем.
22. Класифікація систем ведення господарства. Фактори формування системи ведення господарства.
23. Система землеробства як організаційно-технологічна основа рослинництва.
24. Система тваринництва та її організаційно-економічна оцінка.
25. Система ведення обслуговуючих і підсобних промислових виробництв.
26. Поняття «технологія». Фізична, механічна та хімічна технологія.
27. Поняття «процес». Технологічний процес та його види. Виробничий процес та його структура. Принципи раціональної організації виробничих процесів. Планування виробничого процесу.
28. Сутність розміщення сільськогосподарського виробництва.
29. Сутність спеціалізації, її мета та об'єкт.
30. Чинники розміщення та спеціалізації сільського господарства.
31. Форми спеціалізації.
32. Поєднання галузей та раціональні розміри сільськогосподарських підприємств. Виробничі типи підприємств. Основні принципи раціонального поєднання галузей.
33. Оцінка ефективності галузевої структури підприємства.
34. Внутрішньогосподарські виробничі підрозділи та їх організаційні форми.

35. Розміри виробничих бригад. Закріплення за бригадами земельних ділянок, знарядь праці та робочої сили.
36. Форми внутрішньогосподарської організації праці.
37. Економічна сутність підряду. Принципи формування і діяльності підрозділів, що працюють на колективному підряді. Види підряду.
38. Поняття «оренда». Види оренди. Орендна плата. Види орендних ставок. Фактори, що впливають на розмір орендної плати.
39. Земля – основний засіб виробництва та її специфічні властивості. Родючість ґрунту та її форми. Цільове призначення землі.
40. Структура земельних угідь. Трансформація та експлікація земельних угідь. Земельний баланс.
41. Внутрішньогосподарська організація території. Організація землеустрою та облаштування території підприємств.
42. Економічна ефективність використання земельних угідь. Основні показники інтенсивності використання земельних ресурсів господарством.
43. Поняття «засоби виробництва» та їх класифікація. Показники ефективності використання виробничих фондів.
44. Показники руху основних виробничих фондів.
45. Показники ефективності використання оборотних фондів.
46. Організація ефективного використання машинно-тракторного парку.
47. Основні шляхи підвищення ефективності використання машинно-тракторного парку.
48. Організація внутрішньогосподарського транспорту.
49. Ефективність використання автопарку.
50. Організація технічного обслуговування, ремонту і зберігання техніки.
51. План-графік технічного обслуговування і ремонту машин. Витрати на технічне обслуговування і ремонт.
52. Організація нафтогосподарства та електрогосподарства сільськогосподарських підприємств.
53. Сутність понять «управління» і «управління підприємством».
54. Колективний договір. Склад та повноваження трудового колективу підприємства.
55. Концепції управління підприємством.
56. Принципи управління сучасною економікою.
57. Процес управління на підприємстві.
58. Функції управління підприємством.
59. Методи управління підприємством.
60. Організаційні структури управління та класифікація їх видів. Ієрархічні та адаптивні організаційні структури. Лінійна структура управління: переваги та недоліки. Функціональна структура управління: переваги та недоліки. Лінійно-штабна структура управління: переваги та недоліки. Лінійно-функціональна структура управління: переваги та недоліки. Дивізійна структура: переваги та недоліки. Матрична структура: переваги та недоліки.
61. Сутність корпоративного управління. Поняття «акції» та їх класифікація. Обмеження щодо визначення типу та категорій акцій. Права та обов'язки акціонерів. Компетенція загальних зборів акціонерних товариств. Функції спостережної ради та правління акціонерного товариства. Порядок діяльності ревізійної комісії.
62. Трудові ресурси підприємства.
63. Екстенсивне та інтенсивне відтворення робочої сили.
64. Зайнятість населення. Поняття «безробіття».
65. Класифікація працівників народного господарства.
66. Обліковий склад працівників. Середньооблікова чисельність працівників.
67. Баланс праці. Мотивація праці та її форми. Мотиваційні стимули.
68. Організація оплати праці та функції, які вона виконує.

69. Поняття «ринку праці (робочої сили)», його суб'єкти та елементи. Кон'юнктура ринку праці та його види. Ціна робочої сили. Функції ринку праці.
70. Організація праці в сільськогосподарських підприємствах.
71. Об'єкти організації праці. Предмет організації праці.
72. Види поділу праці. Кооперація праці та її форми.
73. Напрями підвищення рівня організації праці та її ефективності. Форма праці.
74. Раціоналізація виробничих процесів.
75. Поняття «трудоий процес». Організація робочого місця.
76. Робочі зони в рослинництві та тваринництві.
77. Особливості робочих місць в сільськогосподарському виробництві. Вимоги до робочих місць. Класифікація типів робочих місць.
78. Умови праці. Поняття «працездатність» та основні чинники виробничого середовища, що на неї впливають.
79. Показники оцінки техніко-організаційного рівня робочих місць.
80. Виробниче обслуговування робочих місць.
81. Форми системи організації обслуговування робочих місць.
82. Види оплати праці. Форми оплати праці. Системи оплати праці.
83. Оплата праці в рослинництві.
84. Оплата праці в тваринництві.
85. Оплата праці працівників обслуговуючих підрозділів.
86. Оплата праці керівників, спеціалістів та обслуговуючого персоналу.
87. Оплата праці від валового доходу.
88. Якість як економічна категорія. Якість продукції. Рівень якості.
89. Групи показників якості. Система одиничних показників якості продукції.
90. Етапи механізму визначення рівня якості продукції.
91. Конкурентоспроможність та інформація необхідна для її забезпечення.
92. Поняття управління якістю продукції.
93. Стандартизація та її різновиди. Принципи державної політики в сфері стандартизації. Нормативні документи зі стандартизації.
94. Сертифікація та мета з якою вона проводиться. Різновиди сертифікації.
95. Концепція державної політики у сфері управління якістю продукції, її мета та основні завдання. Принципи державної політики у сфері управління якістю.
96. Господарський механізм та його найважливіші елементи. Поняття «господарський розрахунок». Загальногосподарський розрахунок. Внутрішньогосподарський розрахунок. Комерційний розрахунок. Принципи госпрозрахункових відносин. Організація внутрішньогосподарського розрахунку та заходи його впровадження.
97. Організація оперативного контролю госпрозрахункових витрат у ринкових умовах. Формування і використання доходів госпрозрахункових підрозділів.
98. Завдання і шляхи розвитку галузей рослинництва.
99. Структура посівних площ. Сівозміна та її види. Особливості запровадження сівозмін.
100. Показники економічної оцінки організації території землекористування.
101. Вимоги та принципи організації виробничих процесів у рослинництві.
102. Сутність та зміст технологічних карт.
103. Способи виконання польових тракторних робіт.
104. Організація передпосівного обробітку ґрунту.
105. Організація приготування та внесення органічних та мінеральних добрив.
106. Організація посівних робіт.
107. Організація виробничих процесів при вирощуванні зернових культур.
108. Організація виробничих процесів при вирощуванні цукрових буряків.
109. Організація виробничих процесів при вирощуванні соняшнику.
110. Організація виробничих процесів при вирощуванні круп'яних культур.
111. Організація виробничих процесів при вирощуванні зернобобових культур.
112. Організація виробничих процесів при вирощуванні картоплі.

113. Організація виробничих процесів при вирощуванні овочів відкритого та закритого ґрунту.
114. Організація виробництва продукції садівництва і виноградарства.
115. Поняття кормової бази. Групи та види кормів. Наукові основи організації кормової бази. Принципи раціональної організації кормової бази.
116. Господарська цінність кормів та їх окупність.
117. Система кормовиробництва.
118. Організація польового кормовиробництва. Організація виробничих процесів при вирощуванні кормових коренеплодів.
119. Організація виробничих процесів при вирощуванні кукурудзи на силос.
120. Організація виробничих процесів при вирощуванні багаторічних трав.
121. Організація виробничих процесів при вирощуванні однорічних трав.
122. Організація лукопасовищного кормо виробництва.
123. Організація та умови відтворення стада тварин. Основні вимоги правильної організації відтворення стада.
124. Поліпшення племінних якостей тварин.
125. Типи підприємств, розміри ферм і раціональна структура стада. Комплектування та відтворення стада.
126. Організація кормової бази і годівлі.
127. Організація утримання худоби. Організація виробництва молока. Доїння корів. Внесення підстилки і видалення гною. Організація праці у скотарстві. Організація виробництва яловичини.
128. Організація відгодівлі свиней. Типи відгодівлі свиней. Поділ поголів'я свиней на виробничі групи. Способи утримання свиней. Організація видалення гною. Організація праці у свинарстві.
129. Виробничі типи і розміри вівчарських підприємств. Стриження овець. Відгодівля та нагул овець. Організація праці у вівчарстві.
130. Виробничі типи і розміри птахівницьких господарств. Відтворення стада і способи утримання птиці. Промислове виробництво яєць. Промислове виробництво м'яса птиці. Організація праці у птахівництві.
131. Організаційні основи створення і функціонування переробних підприємств.
132. Система управління переробною і харчовою галузями.
133. Економічний механізм функціонування переробних підприємств та їх взаємовідносини з товаровиробниками.
134. Управління процесом переробки і зберігання сільськогосподарської продукції на підприємствах харчової та переробної промисловості.
135. Розподіл матеріальної відповідальності на підприємствах переробної і харчової промисловості.
136. Організація зберігання зерна. Організація переробки зерна на борошно. Організація переробки зерна на крупу.
137. Організація зберігання і переробки цукрових буряків.
138. Калібрування та сортування овочів та картоплі. Миття овочів. Очищення овочів та картоплі. Нарізання і подрібнення овочів.
139. Формування, наповнення, закупорювання банок, їх стерилізація, пастеризація та зберігання.
140. Організація транспортування худоби на підприємства м'ясопереробної промисловості.
141. Основні ланки технологічного процесу виготовлення ковбасних виробів. Визначення кількості основної сировини, яку переробляють за зміну, та допоміжних матеріалів, що використовуються при виготовленні ковбасних виробів.
142. Організація первинної обробки молока на сільськогосподарських і молокопереробних підприємствах. Організація основних виробничих процесів, які виконують при переробці молока на молокопереробних підприємствах.

Види практичних завдань

1. Аналіз складу та ефективності використання основних виробничих фондів. Забезпеченість технікою та аналіз її використання.
2. Організація ефективного використання машинно-тракторного парку. Організація ефективного використання автопарку.
3. Організаційно-економічне обґрунтування виробництва пшеничного борошна.
4. Організаційно-економічне обґрунтування виробництва гречаної крупи.
5. Організаційно-економічне обґрунтування виробництва вершкового масла.
6. Організаційно-економічне обґрунтування виробництва пастеризованого молока.

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Організація виробництва» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, навчальна дискусія, диспут, самостійне виконання практичних завдань, розв'язування задач, виконання вправ.

9. Контроль результатів навчання

9.1. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль знань здобувачів освіти здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання здобувачів освіти з дисципліни є:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- модульні контрольні роботи у трьохрівневій формі;
- директорська контрольна робота;
- студентські презентації та вступи на семінарських заняттях;
- залік;
- екзамен.

Зміст курсу дисципліни «Організація виробництва» поділений на 6 змістових модулів. Кожний модуль включає в себе лекції, семінарські заняття, практичні заняття та самостійну роботу здобувачів освіти і завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-2, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 3-6, у змістовий модуль 3 (ЗМ3) – теми 7-9, у змістовий модуль 4 (ЗМ4) входять теми 10-13, у змістовий модуль 5 (ЗМ5) – теми 14-16, у змістовий модуль 6 (ЗМ6) – теми 17-19.

Після завершення відповідно змістового модуля проводяться **модульні контрольні роботи (МК)**. До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу в т.ч. і матеріал самостійно, виконали практичні роботи.

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестування, та середній рейтинг виконання практичних робіт.

Участь здобувачів освіти в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі, тестові завдання обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами. Здобувач освіти, який не виконав вимоги щодо самостійної роботи чи будь якого іншого виду навчальної діяльності, не допускається до складання МК і даний модуль йому не зараховується.

Семестрові бали (семестровий рейтинг) здобувач освіти отримує як середнє арифметичне балів змістових модулів, які входять до визначених тем змістових модулів семестру.

Оцінка навчальної успішності здобувачів освіти здійснюється під час семестрового оцінювання у формі заліку та екзамену, які передбачають три рівні завдання: теоретичне, тестове та вирішення практичного завдання.

9.2. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який має стійкі системні, глибокі і різнобічні знання, відмінно володіє матеріалом, знає нормативну і законодавчу базу та її застосування за певних умов, дає обґрунтовані, правильні відповіді на питання, доцільно використовує термінологію дисципліни (предмета), усвідомлює взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявляє творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявляє здатність до самостійного оновлення і поповнення знань. Практичні завдання і задачі вирішує правильно, розрахунки проводить без помилок, отримує достовірні результати, правильно заповнює і складає документи, робить відповідні узагальнення і висновки та охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- глибоке, теоретично обґрунтоване розкриття питання; розрахунки, зроблені без помилок, проведено повний аналіз, відображена власна позиція – оцінюються в **48-50 балів**;

- обґрунтоване розкриття питання чи/та розрахунки, зроблені з незначними неточностями, які істотно не впливають на правильність відповіді – **45-47 балів**;

Оцінка «добре» виставляється студенту, який знає викладений матеріал і добре ним володіє але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, понять, використанні нормативно-правової бази, показує стійкий рівень знань з дисципліни і та професійної діяльності. Під час виконання практичних завдань, вирішення задач, проведення розрахунків допускає незначні помилки, але за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, правильно або з незначними помилками заповнює і складає документи, робить відповідні узагальнення і висновки та охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- відповідь не дає повного розкриття питання, не проведено повний аналіз результатів розрахунків, немає власної позиції – **42-44 балів**;

- неповне розкриття питання, доведені до завершення розрахунки але не зроблено їх аналіз; загалом наявні достатні знання – **38-41 балів**;

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який посередньо володіє матеріалом, виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, дає неправильну відповідь на окремі питання або на всі питання дає малообґрунтовані, невичерпні відповіді, знання має обмежені, несистемні, слабо орієнтується у нормативно-правових документах. Під час виконання практичних завдань, вирішення задач, проведення розрахунків припускається грубих помилок і тільки за допомогою викладача може виправити допущені помилки, із значними помилками заповнює і складає документи, поверхово робить узагальнення і висновки та не зовсім охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки під час викладу чи/та помилки під час проведення розрахунків – **34-37 балів**;

- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі та проведенні розрахунків – **30-33 балів**;

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, дає відповіді лише на деякі питання або дає неправильні відповіді на питання, може відтворити кілька термінів, не знає термінології дисципліни і основних нормативно-правових документів, не може без допомоги викладача використати знання у подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи. Допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, вирішенні задач, проведенні розрахунків припускається грубих помилок і не може їх виправити, не виконує практичне завдання у визначений термін, із значними помилками заповнює і складає документи, не робить узагальнення і висновки та не охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- відповідь має значні помилки елементарного рівня – **1-30 бали**;

- відсутність відповіді на питання – **0 балів**.

Оцінювання за формами контролю

	Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль (залік)	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Заліковий модуль 5	Заліковий модуль 6	Заліковий модуль (екзамен)	Разом, %
%	10	10	20	10	10	10	10	20	100
Мінімум	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Максимум	50	50	50	50	50	50	50	50	50

Шкала оцінювання

Відсоток формування компетентностей та набуття програмних результатів навчання	Рейтинг за п'ятдесятибальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості
96-100	48, 49, 50	5	відмінно
90-95	45, 46, 47	5	відмінно
84-89	42, 43, 44	4	добре
75-83	38, 39, 40, 41	4	добре
67-74	34, 35, 36, 37	3	задовільно
60-66	30, 31, 32, 33	3	задовільно
менше 60	0-29	2	незадовільно

10. Методичне забезпечення

1. Витяг з навчального плану
2. Навчальна (типова) програма
3. Програма навчальної дисципліни
4. Плани занять
5. Конспект лекцій з дисципліни
6. Завдання для обов'язкової контрольної роботи
7. Інструкційно-методичні матеріали до семінарських занять
8. Інструкційно-методичні матеріали до практичних занять
9. Інструкційно-методичні матеріали до самостійної роботи
10. Питання до модульних контрольних робіт
11. Контрольні тестові завдання до модульних контрольних робіт
12. Роздавальний матеріал
13. Презентації до тем

11. Рекомендована література

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бахтінова А. П., Гиль О. О., Гришина Л. О. Організація виробництва: практикум: навч. посіб. - Л.: Новий Світ-2000, 2011. - 216 с.
2. Васильков В.Г. Організація виробництва: навч. посіб./ Васильков В. Г. - 2-ге вид. без змін. - К.: КНЕУ, 2008. - 524 с.
3. Галушак М. П., Оксентюк А. О., Гевко І. Б. Організація виробництва у прикладах та задачах: навч. посіб. - К.: Кондор, 2010. - 214 с.
4. Гриньова В. М., Салун М. М. Організація виробництва: підруч. - К.: Знання, 2009. – 582 с.
5. Козик В. В., Гавриляк А. С. Організація виробництва: навч. посіб. - К.: Знання, 2011. - 222 с.
6. Козик В.В. , Гавриляк А.С. Організація виробництва. Підручник. Видавництво: Львівська політехніка, 2020. – 256 с.
7. Круш П.В. Організація виробництва. Навчальний посібник. Видавництво: Каравела, 2023. – 552 с.
8. Мороз В. С., Тельнов А. С. Організація виробництва: навч. посіб. - Л.: Новий Світ-2000, 2011. - 256 с.
9. Мороз В.С., Тельнов А.С. Організація виробництва. Навчальний посібник. Видавництво: Новий світ-2000, 2020. – 256 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА:

10. Виробничий менеджмент: підруч./ [За заг. ред. Бутка М. П.]. - К.: ЦУЛ, 2015. - 424 с.
11. Виробничий менеджмент: підруч./ [За заг. ред. Бутка М. П.]. - К.: ЦУЛ, 2017. - 424 с.
12. Організація виробництва: курс лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. Для студ. спеціальності 051«Економіка»/ КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.:О.О. Кожемяченко. – Електронні текстові данні (1 файл: 1 793 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 233 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/8214615e-cfff-43e1-b6ad-8554724800cf/content>.
13. Петрович Й.М., Захарчин Г.М. Організація виробництва: підруч. - Львів: Магнолія 2006, 2008. - 400 с.
14. Скибінська З. М., Гринів Т. Т. Економіка та організація виробництва: Навч. посіб. - К.: Знання, 2012. - 299 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС В ІНТЕРНЕТІ:

15. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. (ред. від 12.08.2015 р.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
16. ДСТУ 3413-96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок проведення сертифікації продукції. Чинний від 04.01.1997 р.
17. ДСТУ ISO 9001-2001 Системи управління якістю. Вимоги. Чинний від 10.01.2001 р.
18. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>